

Piyano Eğitiminde Video Kamera Kullanımı¹

Use of Videotapes in Piano Education

Birsen ÇELİK

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, ANKARA,

birsenska@yahoo.com

ÖZET

Bu araştırma, video kamera kaydına dayalı uygulamaların müzik eğitimindeki kullanımı ile ilgili bilgi vermek ve bu yöntemi piyano eğitimine uygulayarak öğrencilerin kendi performanslarını değerlendirmelerine etkisini saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiş 2004-2005 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği ABD'da yedi hafta süre ile, random yöntemiyle seçilmiş toplam 12 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenci ve uzman değerlendirmelerinin karşılaştırılmasına ilişkin non-parametrik testlerden Mann-Whitney U-Testi Testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonunda video kamera kaydına dayalı uygulamaların öğrencilerin kendilerini değerlendirme becerilerinde bir ölçüde artış sağladığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano, eğitim, video kamera.

ABSTRACT

The purpose of this research is to give information about use of video tapes in music education, adapt it for piano education and show the effect of videotaped lesson performances on students self evaluation skills. The research was made by relation surveillance model in 2004-2005 instructional year during seven weeks at Gazi University Music Education Department where 12 students were chosen by random way. Mann Withney U-test was used in order to compare students and specialists points. At the end of the research, it was determined that video tapes used in piano education in some way increase students self evaluation skills.

Keywords: Piano, education, videotapes.

¹ Bu makalede "Piyano Eğitiminde Video Kamera Kaydına Dayalı Mikro Öğretim Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi" isimli doktora tezinde yer alan bilgilerin bir kısmı kullanılmıştır.

SUMMARY

The purpose of this research is to give information about use of video tapes in music education, adapt it for piano education and show the effect of videotaped lesson performances on students self evaluation skills.

Because of the aural and visual attributes of video tapes many researches and studies were made in music education. The structure, of the piano as an enstrument its size and playing style do not give chance to play in front of the mirror. While it is not possible to control (check) or correct body, hand, arm and finger actions in front of the mirror it is possible to do that with video tapes.

The research was made by relation surveillance model in 2004-2005 educational year during seven weeks at Gazi University Music Education Department where 12 students were chosen by random way. In order to take advantage of videotapes in systematic way micro teaching method's control lists were adapted to piano teaching control lists. Control lists prepared by the researcher were used at the end of every lesson and students were asked to evaluate their last videotaped performances. Parallel to that piano professors evaluated the same videotaped performances. Mann Withney U-test was used in order to compare students and specialists points.

From the results of U test there was not meaningful difference between specialists evaluation points and students evaluation points. At the same time when we look at ordinal average students evaluation points are higher then the spacialists points at the beginning but by the next executions they are becoming closer to specialists points. At that rate video tapes used in piano education in some way increase students self evaluation skills.

At the end of the research, it was determined that video tapes used in piano education in some way increase students self development skills. In this instance it is possible to increase students self evaluation skills more significant by the increasing the period of using self videotaped micro teaching method in piano lessons. Furthermore when students are criticising their videotaped performances this help them to become more objective about their own skills and the most important get to know themselves as piano players.

GİRİŞ

Müzik, oluşan maddi ve teknolojik imkânların etkisiyle insan hayatının önemli ve vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Her an her yerde karşımıza çıkan müzik belli duyguları veya düşünceleri iletebilen, bireyler ve toplumlar arasında etkili bir iletişim aracıdır. Müziğin gelecek kuşaklara aktarılması, yeni örneklerin yaratılması ve güzel bir şekilde yorumlanması için müzik eğitiminin önemi tartışılmazdır.

Müzik eğitimi belli bir müziksel davranış oluşturma, geliştirme veya müziksel davranış değiştirme sürecidir. Bütün bu süreç içerisinde müzik eğitimi aracılığı ile öğrencinin müziksel yeteneği geliştirilmekte ve öğrenciye yüksek düzeyde bilinçlilik ve eleştirme gücü kazandırılmaktadır (Uçan, 1997, 15).

Teknolojinin hızla gelişmesiyle ve teknolojik araçların ucuzlamasıyla müzik eğitiminde öğrencilerin davranışlarında değişiklik oluşturmak amacıyla, ses ve görüntüyü birleştirme ve iletme özellikleri olan video ve video kayıtlarından faydalanmak mümkün olmuştur.

Teknolojinin bir ürünü olan video, ses ve görüntüyü birleştirerek iletme ve bilgi deposu olma gibi özelliklerinden dolayı 20.yy ortalarında eğitimde kullanılmaya başlanmıştır. 1960 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde Stanford Üniversitesi'nde öğretmen eğitiminin niteliğini arttırmak amacıyla, bu alanda karşılaşılan sorunların hızlı çözümünde etkili olacak yöntem arayışı sonucunda davranışların analiz edilmesi, geri bildirim ve bireye yönelik olma gibi özellikler taşıyan video veya teyp kaydına dayalı mikro öğretim yöntemi adı verilen yöntem geliştirilmiştir. (Küçükahmet, 2002,100)

Mikro öğretim bu gün ABD'de öğretmen yetiştiren kurumların yarıdan fazlasında kullanıldığı gibi, Avustralya, İsveç, İsrail, Birleşik Krallık gibi ülkelerde de uygulama alanı bulmuştur (Külahçı, 1994,13).

Yapılan uygulamalarda alınan olumlu sonuçlar sayesinde ve videonun hem işitsel hem de görsel bilgileri iletme özelliğinden dolayı müzik eğitimi alanında da video çekimi ve kayıtlarına dayalı çeşitli çalışmalar ve araştırmalar yapılmıştır.

1989 yılında yapılan bir araştırmada video çekimlerinin müzik eğitiminde kullanımı ile ilgili değişik fikirlerin ortaya konması sonucunda müzik eğitiminde video kayıt tekniğinin faydalarının anaokulundan liseye kadar etkili olabileceği açıklanmıştır (Music Educators Journal, 1989).

“Müzik Eğitimi İçin Açıklamalı Stratejiler” adlı 13 araştırmanın ve 32 eleştirinin sentezi olan bir başka çalışmaya göre ise,

- Şeflerin en ince jestlere egemen olmaları gerektiği bilinmektedir. Yönetim mimikleri ve jestlerinin video kayıtların incelenmesi ile öğretilmesi sonucunda öğrencilerin aslında video kayıtlarını inceleyerek değil, öğretmeni taklit ederek daha etkili öğrendikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, öğretmen yardımıyla video kayıt kullanımının video kaydın hiç kullanılmamasından daha etkili olduğu da belirtilmiştir. Ayrıca öğrenciler kayıtları izleyerek kendi yönetim teknikleri hakkında daha iyi bilgi almış, spesifik ve anında kendini değerlendirmenin, sözlü değerlendirmelerden çok daha etkili olduğu ortaya çıkmıştır.
- Açıklamalı video kayıt materyallerinin, başlangıç keman eğitiminde devinimsel performans yeteneğinin geliştirilmesinde ve kavramsal bakış açısının kazandırılmasında etkili araç olarak kullanılabilmesi belirtilmiştir.
- Okul deneyimi derslerindeki provalarda ve diğer uygulamalı derslerde video ve video kayıt kullanımı müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik programlarda önemli materyaller içinde yer almıştır.

- Müzik öğretmeni adaylarının kendi öğretim stratejilerini sergileyen görüntüleri izlemeleri yoluyla(mikro öğretim), basit müziksel davranışlarla ilgili öğretim tekniklerini ve aynı anda sınıf yönetimi becerilerini geliştirdikleri görülmüştür.
- Derslerin video kayda alınması ve bu kayıtların dersten sonra öğretmenlerin davranışlarını değerlendirme aracı olarak kullanılması, öğretmen adaylarının kendi performanslarını değerlendirme konusunda faydalı olduğu görülmüştür.
- Müzik eğitiminde video ve video kayıt kullanımı istenen müziksel davranışları veya öğretmenlik davranışlarını pekiştirmek için üniversite kademesinde de kullanılabilceği sonucuna varılmıştır (Merrion, 1989,71).

Idea Bank'ın yaptığı bir çalışmada ise müzik performansının video kamera ile kayıt edilmesinin bireyin genel olarak kendi gelişimini takip etmesine, öğretmenlerin de sınıfların gelişimini izlemesine sağlam kaynak oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, video kayıtların izlenmesinin ve dinlenmesinin ton kalitesi, duruş, müzikal davranışlar, yüz ifadesi, falsetto ses üretimlerini gözlemlemek gibi daha spesifik amaçlar açısından da uygun bir araç olduğu belirtilmiştir (Idea Bank, 1989).

Bu çalışmaların sonuçlarından da anlaşıldığı gibi video kamera kayıtlarının kullanımıyla müzik eğitiminin topluluk yönetimi, ses eğitimi, keman eğitimi ve özellikle öğretmen yetiştirme boyutunda olumlu sonuçlar alınmıştır.

Tüm çalgıların öğretiminde ayna karşısında beden, el, kol ve parmak hareketlerini kontrol etmek ve düzeltmek eskiden beri uygulanan bir yöntemdir. Bu yöntemin oluşmasındaki etken, geliştirilecek davranışların izlenmesinin bireyin gelişimine yardımcı olmasıdır. Günümüzde ise, teknolojinin gelişmesiyle çalgı öğretiminde ve özellikle piyano çalgısının yapısı, boyutu ve çalınma şeklinin ayna karşısında çalışma imkânı verememesinden dolayı, ayna karşısında beden, el, kol ve parmak hareketlerini kontrol etme ve düzeltme yöntemi video kamera kayıtları ile zenginleştirmenin faydalı olacağı düşünülmüştür.

“Piyano eğitiminde başarılı olabilmek için ruhsal ve bedensel yeteneğin gelişmesi gerekir. Ruhsal yetenek müziksel beğeni, müziğe karşı duyarlılıkla ve müzikaliteye ilişkin davranışlarımızla ilgilidir. Bedensel yetenek ise piyano çalmaya dönük vücudun fizyolojik ve özellikle kişiye özgü yapısıyla ilgilidir. Başarıya ulaşmak için bu iki yeteneğin dengeli olarak gelişmesi gerekir. Bunun gerçekleşmesi ise ancak disiplinli ve dengeli çalışma ile sağlanır. Piyano eğitiminin amacı sağlam bir teknikle beraber öğrencinin müzikal gelişimini sağlamaktır”(Ertem, 1997, 16).

Piyano eğitiminde iyi bir tekniğin gerçekleştirilmesi için ön koşullar olduğu gibi müzikal çalmanın da ön koşulları bulunmaktadır. Tekniğin oluşumu için bu koşullar *doğru duruş-oturuş, rahat vücut pozisyonu*, kişinin fiziksel yapısına göre gergin olmayan *doğal el, kol, parmak, bilek, ayak kullanımı ve koordinasyonu* gibi sıralanabilir. Müzikalitenin gelişimi için ise çalma ile ilgili *teknik sorunların çözülmüş olması, kendini dinleme (duyma) alışkanlığının oluşmuş olması, form- armoni, stil bilgisi ile genel kültür ve duyarlılığın gelişmiş olması* ön koşullardan bazıları olarak gösterilebilir.

Öğrencinin doğru teknikle müzikal gelişimini sağlamak için, piyano eğitimcisinin yol gösterici olması ve öğrenciyi bir bütün olarak geliştirmeyi amaçlaması gerekmektedir. Video kameranın görsel ve işitsel dönütünün olması, bu gelişime faydalı olabileceğini göstermektedir. Video kamera kayıtları öğrencilerin gelişimini hızlandırabileceği gibi öğrencilerin kendi bedensel hareketlerini (*el, kol, parmak, bilek, ayak*) inceleme imkânı verirken aynı zamanda *legato, portato, staccato* gibi temel piyano tekniklerini davranışa dönüştürme sürecini inceleme imkânı vermektedir. Bunun yanında video kamera kayıtları öğrenciye çaldığı *eserin melodik ve armonik yapısına uygun nüanslar kullanma durumuyla veya benzer motif ve cümleleri aynı müzikal artikülasyon ile çalma durumuyla ilgili müzikaliteye dair geri bildirim ve analiz etme imkânı* vermesi söz konusudur. Video kamera kayıtları bu imkânları sağladığına göre piyano eğitiminde öğrencilerin teknik gelişiminin yanında müzikal gelişimi için de kullanılabilir.

Bu düşünceler doğrultusunda, video kamera kayıtlarından sistematik olarak yararlanmak amacıyla, mikro öğretim yöntemi piyano öğretim elemanlarının uzman görüşleri de alınarak araştırmacı tarafından piyano eğitimine uyarlanmıştır. Bununla ilgili olarak derslerde kullanılacak kontrol listeleri oluşturulmuştur.

Hazırlanan kontrol listeleri kullanılarak araştırma süreci içerisinde öğrencilerden her ders sonunda performans kayıtlarını inceleyip, kendilerini analiz edip değerlendirmeleri istenmiştir. Buna paralel olarak uzman öğretim elemanları aynı kayıtları inceleyerek öğrencilerin bu performanslarını değerlendirmişlerdir.

Amaç

Bu araştırma, çalışmanın yapıldığı süreç içerisinde video kamera kaydına dayalı uygulamaların piyano eğitimi alan öğrencilerin kendi performanslarını değerlendirmelerine etkisini saptamak amacıyla yapılmıştır.

Problem

Piyano eğitiminde, video kamera kaydına dayalı uygulamaların öğrencilerin kendi beceri ve davranışlarını değerlendirebilme becerilerini geliştirmekte midir?

Sınırlıklar

Bu araştırma, 2004-2005 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği ABD'da 7 hafta süre ile, random yöntemiyle seçilmiş toplam 12 öğrenci ile, değerlendirme yapan 3 piyano öğretim elemanı ile, mikro öğretim yöntemi ile ve piyano öğretimi sürecinde hedeflenen *duruş, okuma, teknik, müzikalite ve tempo* davranış ve beceri boyutları ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Model

Bu araştırma ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiş betimsel bir çalışmadır. Araştırmadaki olgusal veriler ilgili literatür incelemesi sonucu toplanmış, toplanan bu veriler sonucunda araştırmacı tarafından araştırmada kullanılan kontrol listeleri hazırlanmıştır. Öğrencilerden süreç içerisinde her ders sonunda uygulama yaptıkları *duruş, okuma, teknik, müzikalite* ve *tempo* davranış ve becerileri konusunda kullandıkları kontrol listeleri yardımıyla kendilerini değerlendirmeleri istenmiştir.

Öğrencilerin her uygulama sonunda kendilerine verdikleri puanlar ile bilirkişi konumundaki uzmanların verdikleri puanlar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Bununla ilgili olarak ders sonunda yapılan öğrenci ve uzman değerlendirmelerinin karşılaştırılmasına ilişkin non-parametrik testlerden Mann-Whitney U-Testi Testi uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programındaki lisans 1, 2 ve 3. Sınıf piyano öğrencileri oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın örneklemini 2004-2005 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda lisans eğitimi alan 12 kişilik öğrenciden oluşmaktadır.

Veri kaynaklığı yapan öğrenciler yansız atama (random) yoluyla seçilmiş ve atanmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmeleri

Bu araştırmada 2 farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar;

(1) Uzman Görüşleri Formu, (2) Kontrol Listeleri'dir.

Veri toplama araçlarının geliştirilmesi aşamasından önce, araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için konuyla ilgili İngilizce ve Türkçe literatür (tez, makale, bildiri, kitap, bilimsel araştırma vb.) incelenmiştir.

Literatür incelemesinden elde edilen veriler yardımıyla veri toplama araçlarının kavramsal yapısı ve ana çerçevesi belirlenmiştir.

- **Uzman Görüşleri Formu:** Bu araç, öğrencilerin piyano çalma becerilerinin kontrol listelerine aktarılması amacıyla hazırlanmıştır (**Ek1**). GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı piyano eğitimcilerinden, belirlenen her seviyeye (başlangıç, orta, ileri) uygun olarak öğrencilerin geliştirmesi beklenen temel davranışları belirlemeleri istenmiştir. Ayrıca video kamera ile yapılan 7 dersin, amaçlarına uygun ağırlık dağılımı göz önünde bulundurulacak biçimde puanlama yapmaları kontrol listelerindeki puanlamanın düzenlenmesi için istenmiştir. Öğrencilerin piyano çalma becerileri; *duruş, okuma, teknik, müzikalite ve tempo* olmak üzere 5 alt beceri açısından değerlendirilmiştir. Objektif değerlendirmelerde bulunulması amacıyla aynı zamanda uzmanlarla görüşmelerde bulunulmuştur.

Tablo 1’de uzman görüşleri formunda uzmanların belirlediği puanlar gösterilmiştir. Video kameralı yönteminin piyano öğrencilerin kendilerini değerlendirme becerilerine etkisini saptamak amacıyla kontrol listelerinde bu puanlamalar kullanılmıştır.

Tablo 1. Kontrol Listeleri İçin Uzmanların Belirledikleri Değerlendirme Puanları

Hedefler	Başlangıç Düzeyi Puanları	Orta Düzey Puanları	Orta Düzey Puanları
Duruş	15	10	5
Okuma	15	15	10
Teknik	35	25	20
Müzikalite	20	25	35
Tempo	15	20	30

Veri toplama aracının kapsam geçerliliğinin belirlenmesi amacıyla uzman görüşleri alınırken, güvenilirlik hesabı için puanlayıcı güvenilirliğine bakılmış ve bu doğrultuda iki farklı öğretim elemanının 8 öğrenciye yönelik değerlendirme puanları arasındaki tutarlılık hesaplanmıştır. Puanlayıcı güvenilirliğinin hesaplanmasında Spearman Brown

korelasyon formülü kullanılmıştır. Tablo 2’de Puanlayıcı Güvenirliğine yönelik korelasyon sonucu verilmektedir.

Tablo 2. Uzmanlarının, Değerlendirme Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Brown Korelasyon Sonuçları

TESTLER	N	X	ss	R	p	r ²	Anlam
PUANLAYICI I	8	44,50	6,93	0,93	0,000	0,863	*
PUANLAYICI II	8	44,63	7,58				

p < 0.05 (*) işareti ilişkinin anlamlı olduğunu göstermektedir.

Tablo 2’de de görüldüğü gibi, uzmanların verdikleri puanlar arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir (r=0.93, p<0.05). ilişkinin pozitif yönlü olması, uzmanlarının başarılı ve başarısız öğrencilere benzer puanlar verdiklerini göstermektedir. Determinasyon katsayısı (r²=0.86) incelendiğinde de, uzmanlarının verdikleri puanlara ilişkin ortalamaların oldukça yüksek düzeyde tutarlılık gösterdiği ve puanlayıcı güvenirliliğini tahmin ettiği söylenebilir.

- **Kontrol listeleri:** Bu listeler, yöntemin uygulanabilmesi için uzman görüşleri formundaki seviyelere göre, öğrencilerden beklenen temel piyano çalma becerilerinin sınıflandırılmasına ve çalışmada kullanılan parçaların içerdiği teknik ve müzikal yapıya göre hazırlanmıştır. Puanlamada uzmanların her seviye için belirttikleri puanların 7 derse göre paylaşımına dayanarak yazılmıştır. Bu puanlamalar öğrencilerin kendi becerilerini değerlendirmeleri ile uzmanların bu becerileri değerlendirmeleri arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla kullanılmıştır (Ek2).

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Araştırmada öncelikle verilerin toplanması amacıyla ilgili literatür ile İngilizce ve Türkçe yayınlar incelenmiş (tez, makale, bildiri, kitap ve diğer bilimsel yayınlar) üniversite kütüphaneleri ve internet taramaları yapılmıştır. Araştırmanın uygulama

bölümünde kullanılan testler ilgili fakülte yöneticilerin denetiminde ve ders öğretim elemanlarının yardımıyla araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Uygulanan ölçme araçlarının toplanması yine araştırmacı tarafından elden yapılmıştır.

- Seçilen 3 seviyedeki her esere uygun olarak *duruş, okuma, teknik, müzikalite ve tempo* boyutlarına uygun kontrol listeleri hazırlanmıştır (Ek2). Bu listeler hazırlanırken öğrencinin seviyesine uygun olarak bu boyutlara göre beklentiler ve her boyutta geliştirilmesi amaçlanan beceri ve davranışlar için uzman görüşleri formundaki sonuçlara dayanarak puanlar belirlenmiştir (Ek1). Araştırmada alınan uzman görüşlerine göre eğitimin aşamasına göre belirli boyutlar ağırlık kazanmıştır. Yapılan her piyano dersinin amaç ağırlıklarının da farklı olduğu görülmüştür. Genel olarak başlangıçta piyano öğretiminde temel hedefler olan sağlam *duruş okuma ve teknik* ilk derslerde ağırlık kazanmıştır. Dersler ilerledikçe *müzikalite ve tempo* boyutları öncelikli amaçlar haline gelmiştir. Bununla ilişkili olarak kontrol listelerindeki puanların ağırlığı da derslerin aşamasına ve öğretmenlerin beklentilerine uygun olarak düzenlenmiştir.

- Derse başlamadan önce öğrenciye uygulanacak olan yöntem hakkında bilgi verilip, yapılacak olan dersin kontrol listesi gösterilmiştir. Öğrenciden kontrol listesini inceleyip en yüksek puanı olan davranışlara özellikle yoğunlaşması gerektiği söylenmiştir. Böylece yapılacak olan dersin öncelikli amaçlarına yoğunlaşması sağlanmıştır.

- Ders başladıktan sonra öğretmen öğrencinin hata yapıldığı fark edildiğinde hatanın ne olduğunu öncelikle öğrencinin bulmasını istemiştir ve zorlandığı yerleri tespit edip özellikle o pasajları video kameradan faydalanarak çalıştırmıştır. Ayrıca tespit edilen sorun veya sorunların sebebi sorgulanıp, nasıl giderilebileceği öğrenci ile tartışılmıştır. Öğretmen bütün bunları öğrenciyi düşündürmek ve daha bilinçli piyano çalıcısı olmasını sağlamak için yapmıştır.

- Olumsuz davranışların yanı sıra olumlu davranışlar da tespit edilerek tartışılmıştır. Sadece yanlışların üzerine yoğunlaşmanın motivasyonu olumsuz etkilediği bilinmektedir ve öğrencilerin kendilerini yapamayan beceriksiz kişiler olduklarını düşünmelerine yöneltebilmektedir. Eğitimin olumlu ve olumsuz yönleri ile bir bütün olduğu ve her yönü ile bireyin kendisinin farkında olmasının önemi vurgulanmıştır.

Eser bu şekilde çalıştırdıktan sonra, dersin sonunda bu derse ait kısmı kamera ile kaydedilmiştir. Öğrenciden önündeki kontrol listesinden yararlanarak + ve – işaretlerini kullanarak gerçekleştirdiği ve gerçekleştiremediği davranışları kontrol listesinde işaretlemesi istenmiştir. Sonuç olarak dersten alınan toplam puan hesaplanmıştır.

Yapılan araştırmada, video kamera kaydına dayalı mikro öğretim yönteminin, öğrencilerinin kendilerini objektif değerlendirmelerine etkisini de ortaya koymak amaçlanmıştır. Bununla ilgili olarak öğrencilerden süreç içerisinde her ders sonunda uygulama yaptıkları beceriler konusunda kullandıkları kontrol listeleri yardımıyla kendilerini değerlendirmeleri istenmiştir. Öğrencilerin her uygulama sonunda kendilerine verdikleri puanlar ile bilirkişi konumundaki uzmanların verdikleri puanlar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığı incelenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Ölçme araçları ile toplanan verilerin çözümlemesinde; Pentium II işlemcili, IBM uyumlu bir bilgisayardan yararlanılmıştır. Bilgisayara aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences), Excel ve Statistica paket programlarından yararlanılmıştır.

Anılan paket programlardan yararlanılarak, problem doğrultusunda; öğrencilerin kendilerine verdikleri puanlar ile uzmanların puan ortalamalarının karşılaştırılmasında Mann-Whitney U-Testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 3'te öğrenci ve uzman değerlendirmelerinin karşılaştırılmasına ilişkin Mann-Whitney U-Testi Testi Sonuçları ile Şekil 1'de sıra ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin grafik verilmektedir.

Tablo 3. Öğrenci ve Uzman Değerlendirmelerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

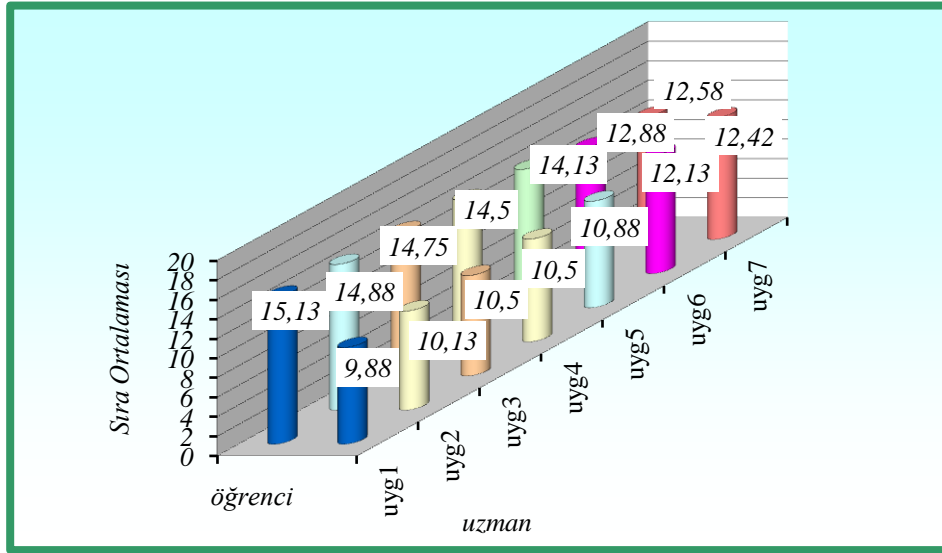
Beceri	Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	P
Uygulam a1	Öğrenci	12	15,13	181,50	40,500	0,071
	Uzman	12	9,88	118,50		
Uygulam a2	Öğrenci	12	14,88	178,50	43,500	0,103
	Uzman	12	10,13	121,50		
Uygulam a3	Öğrenci	12	14,75	177,00	45,000	0,123
	Uzman	12	10,25	123,00		
Uygulam a4	Öğrenci	12	14,50	174,00	48,000	0,172
	Uzman	12	10,50	126,00		
Uygulam a5	Öğrenci	12	14,13	169,50	52,500	0,270
	Uzman	12	10,88	130,50		
Uygulam a6	Öğrenci	12	12,88	154,50	67,500	0,807
	Uzman	12	12,13	145,50		
Uygulam a7	Öğrenci	12	12,58	151,00	71,000	0,963
	Uzman	12	12,42	149,00		

p>0.05

Tablo 3'ten de anlaşıldığı gibi yapılan U testi sonucuna göre, uzmanların her bir uygulamaya ilişkin öğrencilerin piyano çalma becerilerini değerlendirmeye yönelik puanları ile öğrencilerin uygulama sonlarındaki kendilerini değerlendirmeye yönelik puanları arasında manidar bir fark bulunmamaktadır. Bununla birlikte sıra ortalamaları

incelendiğinde, öğrencilerin kendilerini değerlendirmeye yönelik puanları başlangıçtaki uygulamalarda daha yüksek iken, sonraki uygulamalarda uzman puanlarına daha yaklaşmıştır. Bu durum video kamera kaydına dayalı mikro öğretiminin öğrencilerin kendilerini değerlendirme becerilerinde bir ölçüde artış sağladığı şeklinde de yorumlanabilir. Bunun nedeni video kaydın öğrencilere eksiklikleri hakkında geri dönüt vermesi ve hatalarını inceleme, değerlendirme olanağı sağlaması olabilir. Bu durum öğrencilerin kendilerini değerlendirme becerilerinde objektiflik sağlandığını göstermektedir.

Şekil 1.Öğrenci ve Uzman Değerlendirmelerinin Karşılaştırılması

SONUÇ

Etkili öğrenmenin gerçekleştirilmesi için öğrencilerin birden fazla duyusuna hitap eden ve öğrenmedeki etkisi sebebiyle özellikle görsel duyusunu tetikleyen özel eğitim ortamlarının çoğaltılması gerektiği sıkça dile gelmektedir. Öğrenmede görme duyusunun %75 gibi azımsanmayacak derecede etkisinin olduğu bilinmesine rağmen

müzik eğitiminde ağırlıklı olarak işitme duyusuna hitap eden yaklaşım, yöntem ve araçlar kullanılmaktadır.

Birden fazla duyuya hitap eden yaklaşımlar sayesinde öğretilen bilgi ve becerilerin daha kolay algılandığı ve insan beyninde daha kalıcı yer alması sağlandığı bilinmektedir. Teknolojik araçlar geliştikçe ve görme duyusunun öğrenmedeki etkililiği ispatlandıkça eğitimin bütün alanlarında olduğu gibi müzik eğitiminde de işitsel duyuya hitap eden yaklaşım, yöntem ve araçların yanında görsel duyuya da hitap eden yaklaşım, yöntem ve araçlara daha fazla önem verilmeye başlanmıştır.

Derslerin video kayda alınması ve incelenmesi en yaygın olarak müzik eğitiminin öğretmen yetiştirme alanında kullanılmaktadır. Bunun yanında keman eğitimi ile orkestra ve koro şeflerinin eğitiminde de kullanıldığı incelenen araştırmalardan anlaşılmıştır. Söz konusu araştırmalardaki yöntem ve teknikler incelenmiş ve bu araştırmada piyano eğitimine uygun olarak uyarlanmıştır.

Yapılan bu araştırmada piyano eğitiminde video kamera kayıtlarını inceleme ve değerlendirme tekniği sayesinde, öğrencilerin kendilerini değerlendirme becerilerinde uygulamanın ilerleyen zamanlarında az ölçüde olsa da artış sağladığı görülmüştür. Bu da araştırmada kullanılan video kayıt performanslarını değerlendirme ve kontrol listelerinin uygulama süresi arttıkça, öğrencilerin kendilerini daha iyi tanıyan bireyler olmalarının yanında kendi becerileri ile ilgili daha objektif değerlendirme yapmaları sağlanacağını gösterir. Başka bir deyişle bu çalışmanın süresinin arttırılması durumunda, öğrencilerin kendi becerilerini değerlendirebilme konusunda da artış görüleceği sonucuna varılabilir. Ayrıca video kamera ile kontrol listelerinin kullanımı sayesinde müzik eğitiminde yapılan uygulamalarda olduğu gibi piyano eğitiminde de öğrencilere bağımsız düşünme, kendini daha objektif algılama, tanıma, analiz etme, kendi performanslarıyla ilgili fikir yürütme ve kendini eleştirip değerlendirme imkânı sağlandığı gözlenmiştir.

ÖNERİLER

Yüksek düzeyde bilinçlilik ve eleştirme gücünün oluşturulması amacıyla ve yapılan dersleri daha ilginç hale getirmesi sebebiyle, video kamera kaydına dayalı sistematik uygulamaların müzik eğitiminde daha sık uygulanması,

Bu yöntemin öğrencilerin konser öncesi heyecan faktörünü kontrol altına alabilmelerine yardımcı olmak amacıyla kullanılması,

Özellikle sınav dönemine yakın zamanlarda öğretmenin beklentilerini ortaya net olarak koyması ve öğrencilerin belli amaçlara yoğunlaşması açısından video kamera destekli yöntemin kullanılması,

Piyano eğitimi alanında uygulandığı gibi çalgı eğitiminin diğer alanlarında da uygulanması, önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Ertem, Ş. (1997). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümündeki Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Önemi ve Oluşumunun İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- 'Idea Bank' (1989). Videotape Techniques For The Music Educator. *Music Educators Journal*, 10, 41-44. Çev: B. Öztürk
- Küçükahmet, L. (2002). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme* (13. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Külahçı, Ş. (1994). Mikro Öğretimde Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Deneyimi. *Eğitim ve Bilim. TED*, 91, 18.
- Merrion, M. (1989). *What Works: Instructional Strategies For Music Education*. Music Educators National Conference, Reston, Virginia: Usa. Çev: B. Öztürk
- Öztürk, B. (2006). *Piyano Eğitiminde Video Kamera Kaydına Dayalı Mikro Öğretim Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar İlkeler* (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.